POSTADRES
Postbus 20
7500 AA ENSCHEDE

BEZOEKADRES
Hengelosestraat 51

TELEFOONNUMER
14053

Aan de gemeenteraad

DATUM	ONS KENMERK	BEHANDELD DOOR
17 november 2020	2000095337	J.K. Dijk/J. Mol
UW BRIEF VAN	UW KENMERK	DOORKIESNUMMER
		(053) 481 87 84

Geachte leden van de Raad,

ONDERWERP

Ontwikkelingen zoutwinning najaar 2020

Met uw raad hebben wij afgesproken u periodiek te informeren over de ontwikkelingen rondom de verschillende zoutwinningsdossiers. Met deze brief geven wij daar invulling aan en brengen wij u op de hoogte van ontwikkelingen rondom Nouryon en over een aantal andere aspecten met betrekking tot zoutwinning. Aan de orde komen:
- een brief van Nouryon over de stand van zaken van verschillende acties die het bedrijf uitvoert ter verbetering van bedrijfsprocessen;
- een brief van de minister van Economische Zaken en Klimaat (EZK) aan de 2e Kamer met daarin aandacht voor Nouryon, alsmede voor aansprakelijkheid bij mijnbouwschade en een schadeprotocol zoutwinning;
- Deelname aan het bestuurlijk platform mijnbouw.

Brief van Nouryon

In de laatste Werkgroep Zoutwinning Twente is aan Nouryon gevraagd om in een brief toelichting te geven op de meest recente acties van het bedrijf. Wij ontvingen deze brief op 13 oktober 2020.
Nouryon gaat in op vier punten die in het verleden tot vragen hebben geleid, of waar een opdracht van toezichthouder Staatstoezicht op de Mijnen (SodM) aan ten grondslag ligt.

1. De voortgang van de saneringen van de boorputten waar indertijd op grotere diepte dieselolie gelekt is
2. De gevolgen van een eventuele doorverkoop van de zoutwinningactiviteiten
3. De ontwikkeling van een alternatief voor dieselolie als mijnbouwhulpstof
4. De situatie rondom de cavernes onder de vuilstort van Twence.

Bijgevoegd treft u de brief aan. Aangezien een aantal in de brief genoemde data inmiddels verstreken zijn, kunnen wij ons voorstellen dat het wenselijk is dat Nouryon binnenkort een actuele stand van zaken met u deelt. Wellicht is de eerder geplande - maar doorgeschoven - bijeenkomst van uw Raadscommissie Omgevingsbeleid met Nouryon daarvoor een passende setting.

In zijn algemeenheid is ons beeld dat Nouryon inmiddels goede verbeteringen in haar bedrijfsvoering heeft doorgevoerd en dat de risico's voor de omgeving beheersbaar zijn. Uiteraard houden wij hierbij een vinger aan de pols, onder meer via de Werkgroep Zoutwinning Twente en zo nodig via bilaterale contacten met het Ministerie van EZK of met SodM.

Kamerbrief zoutwinning
Op 8 september 2020 heeft de minister van Economische Zaken en Klimaat een brief aan de Tweede Kamer gestuurd. Daarin gaat hij in op de verschillende aspecten rondom zoutwinning in het algemeen in Nederland, maar ook, meer in het bijzonder, op de situatie bij Nouryon. Hij toont zich tevreden over de voortgang die Nouryon maakt in haar verbeterprocessen met betrekking tot de lekkages in het verleden en voorkomen van herhaling daarvan. Dat geldt ook voor de afspraken die het bedrijf met toezichthouder Staatstoezicht op de Mijnen (SodM) gemaakt heeft over de potentieel instabiele cavernes, alsmede het onderzoek naar een alternatieve mijnbouwhulpstof. Wat dat laatste betreft, zoals u in de bijgevoegde brief van Nouryon kunt lezen is er inmiddels een alternatief gevonden, dat in de nieuw te vormen cavernes in Haaksbergen gebruikt zal worden.
Toch zijn er volgens de minister nog wel punten van aandacht. Hoewel SodM meer transparantie en sneller reageren bij Nouryon waarneemt, ziet zij met name bij hoger management nog onvoldoende besef van urgentie. Reden waarom SodM het verscherpte toezicht in ieder geval tot het eind van dit jaar zal voortzetten.

Mijnbouwschade
In zijn brief gaat de minister ook in op mijnbouwschade. Specifiek op de vraag bij wie de aansprakelijkheid rust. Omdat vanuit uw raad daar in het verleden vragen over gesteld zijn is het goed dit aspect eruit te lichten. Uit de brief:

> *“In artikel 6:177 van het Burgerlijk Wetboek is de aansprakelijkheid bij mijnbouwschade vastgelegd. In dit artikel staat dat degene die ten tijde van de gebeurtenis exploitant van het mijnbouwwerk was, aansprakelijk is voor schade die is ontstaan door het uitstromen van delfstoffen of bodembeweging als gevolg van de mijnbouwactiviteit. In het geval dat de schade pas aan het licht komt na sluiting van het mijnbouwwerk, is de laatste exploitant aansprakelijk. In het geval van een bedrijfsovername gaat de aansprakelijkheid over naar de rechtsopvolger. Mocht er geen exploitant of rechtsopvolger van een exploitant meer zijn, dan treedt het Waarborgfonds Mijnbouwschade in werking. Het is mogelijk om tegen besluiten van het fonds in bezwaar en beroep te gaan.”*

Dit is een bevestiging van hetgeen eerder ook al was aangegeven over de aansprakelijkheid voor mijnbouwschades na bedrijfsovernames. Het sluit overigens ook aan bij de opmerking die Nouryon hierover in haar brief maakt.

Schadeprotocol zoutwinning
Daarnaast werkt het ministerie op dit moment aan een schadeprotocol zoutwinning. Daarin staan de “spelregels” hoe schadeafhandeling plaats zal vinden.
Wij hebben, samen met ander gemeenten en provincies waar zoutwinning plaatsvindt, de gelegenheid gekregen onze inbreng op het conceptprotocol te geven. Onze inbreng is ook door de VNG gebruikt om de formele VNG-reactie op dit protocol vorm te geven.

Het schadeprotocol zoutwinning is bedoeld om het voor inwoners en kleine bedrijven eenvoudiger te maken schade te melden, als gevolg van zoutwinning. Het protocol richt zich met name op schade ontstaan door trillingen of bodembeweging. Een onafhankelijke Commissie Mijnbouwschade beoordeelt de meldingen en verzorgt de schadeafhandeling.
Op zich vinden wij dit een goede ontwikkeling, zij het te beperkt en te weinig relevant voor de Twentse context, waarbij schade vooral is gerelateerd aan (pekel) lekkages en bodemdaling

van agrarische gronden. Hoewel de ervaringen met Nouryon ten aanzien van de afhandeling en het herstel van schade op zich goed zijn, zetten wij ons in voor een breed landelijk loket (inbegrepen een waarborgfonds) voor de afhandeling van mijnbouwschade.

Bestuurlijk platform mijnbouw
Vanuit Twente zijn wij al enige tijd aangesloten bij het bestuurlijk platform mijnbouw, dat onder auspiciën van de VNG opereert. Had het platform voorheen vooral aandacht voor de winning van aardgas en aardolie, inmiddels wordt ook gesproken over thema's als zoutwinning en geothermie. Vanuit Enschede zullen wij daarom ook via dit platform onze bestuurlijke signalen afgeven en waar nodig richting geven aan gemeentelijke standpuntvorming in dit dossier. Hierin trekken wij samen op met een aantal andere Twentse gemeenten.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

Burgemeester en Wethouders van Enschede,
de loco-Secretaris, de loco-Burgemeester,

(E.A. Smit) (N. van den Berg)

Bijlagen: - Brief Nouryon aam leden Werkgroep Zoutwinning
- Brief minister EZK aan 2e Kamer